

Сарајево, 14.12.2020. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 07.12.2020. - 11.12.2020.**

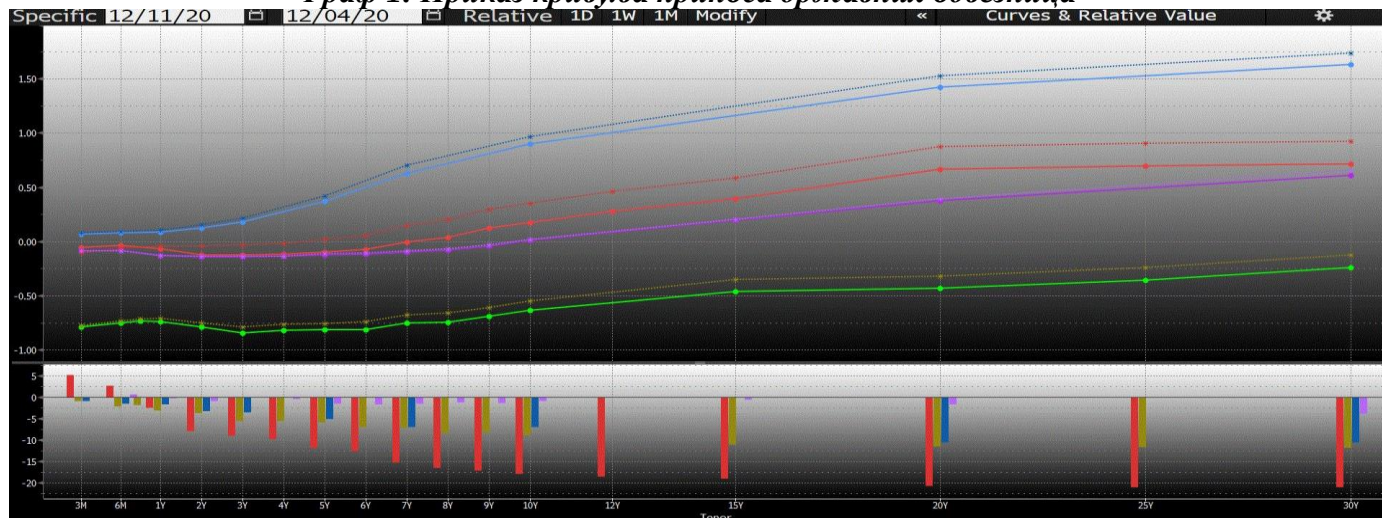
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона			САД			Велика Британија			Јапан		
	4.12.20	-	11.12.20	4.12.20	-	11.12.20	4.12.20	-	11.12.20	4.12.20	-	11.12.20
2 године	-0,75	-	-0,78	0,15	-	0,12	-0,04	-	-0,11	-0,12	-	-0,13
5 година	-0,75	-	-0,81	0,42	-	0,37	0,02	-	-0,10	-0,11	-	-0,12
10 година	-0,55	-	-0,64	0,97	-	0,90	0,35	-	0,17	0,02	-	0,01

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubbilove

Доспијеће	Приноси		
	4.12.20	-	11.12.20
3 мјесеца	-0,729	-	-0,745
6 мјесеци	-0,732	-	-0,754
1 година	-0,681	-	-0,724

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 11.12.2020. године (пуне линије) и 04.12.2020. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Приноси обвезница еврозоне су забиљежили пад дуж цијеле криве. Приноси њемачких обвезница су смањени за 4 до 9 базних поена, док су приноси италијанских обвезница забиљежили пад између 4 и 7 базних поена у односу на претходну седмицу. Почетком протекле седмице на негативно расположење тржишта утицај су имале вијести о томе да САД припремају санкције за неке кинеске званичнике, као и неизвјесност трговинских преговора између ЕУ и Велике Британије. На наставак пада приноса утицале су вијести о расту броја заражених Ковид19, као и увођење додатних рестриктивних мјера. Протеклог четвртка одржана је **сједница ЕЦБ на којој је, у складу са очекивањима, донесена одлука да монетарна политика буде додатно стимулативна како би се помогло економији еврозоне** да се избори са још једним таласом пандемије Ковид19, који ће засигурно ЕУ блок увести у још једну рецесију у овом кварталу. ЕЦБ је повећала укупан обим пандемијског програма (PEPP) за 500 милијарди EUR на укупних 1,85 билиона EUR, те је ову шему подршке продужила до марта 2022. године са циљем да се трошкови

позајмљивања влада и корпорација задрже на рекордно ниском нивоу. Реинвестирање откупљених обвезница ће бити проведено барем на крају 2023. године. Претходни програм квантитативних олакшица ће се наставити у складу са досадашњим откупом у вриједности 20 милијарди EUR, док каматне стопе не почну да биљеже раст. Програм таргетираног кредитирања банака (TLTRO-III) ће бити продужен за 12 мјесеци, односно до јуна 2022. године. Референтна каматна стопа је остала непромијењена (0,0%). У изјави након сједнице из ЕЦБ је саопштено да су неизвјесности и даље високе с обзиром на динамику пандемије и тајминга увођења вакцине у употребу. Такође, ЕЦБ је додала да ће се наставити надзор у промјенама девизног курса због импликација на средњорочна инфлаторна очекивања. Мађарска и Пољска су крајем седмице одустале од вета, па су ЕУ лидери усвојили буџет вриједан 1,8 билиона EUR, што представља и основ за постпандемијски пакет за опоравак.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	БДП – ЕЗ (квартално) финал. III квартал	12,6%	12,5%	-11,7%
2.	Запосленост – ЕЗ (квартално) финал. III квартал	0,9%	1,0%	-3,0%
3.	Запосленост – Француска (квартално) III квартал	-	1,6%	-0,8%
4.	Стопа незапослености – Италија (квартално) III квартал	9,8%	9,8%	8,4%
5.	Трговински биланс – Француска (у милијардама EUR) ОКТ	-5,42	-4,85	-5,59
6.	Трговински биланс – Њемачка (у милијардама EUR) ОКТ	18,5	19,4	20,6
7.	Индустријска производња – Њемачка (Г/Г) ОКТ	-4,6%	-3,0%	-6,7%
8.	Индустријска производња – Ирска (Г/Г) ОКТ	-	-14,9%	-13,5%
9.	Индустријска производња – Шпанија (Г/Г) ОКТ	-2,7%	-1,6%	-3,1%
10.	Индустријска производња – Француска (Г/Г) ОКТ	-5,5%	-4,2%	-5,9%
11.	Индустријска производња – Финска (Г/Г) ОКТ	-	-2,2%	-5,8%
12.	Индустријска производња – Италија (Г/Г) ОКТ	-4,3%	-2,1%	-4,9%
13.	Индустријска производња – Грчка (Г/Г) ОКТ	-	-3,7%	-2,1%
14.	Индустријске продаје – Холандија (Г/Г) ОКТ	-	-5,7%	-5,4%
15.	Прерађивачка производња – Холандија (Г/Г) ОКТ	-	-3,7%	-6,6%
16.	Прерађивачка производња – Француска (Г/Г) ОКТ	-5,5%	-5,7%	-6,2%
17.	Sentix индекс повјерења инвеститора – ЕЗ ДЕЦ	-7,8	-2,7	-10,0
18.	ZEW индекс повј. инвеститора за 6 мјесеци - Њемачка ДЕЦ	46,0	55,0	39,0
19.	Стопа инфлације – Њемачка НОВ	-0,7%	-0,7%	-0,5%
20.	Стопа инфлације – Шпанија НОВ	-0,9%	-0,8%	-0,9%
21.	Стопа инфлације – Ирска НОВ	-	-1,0%	-1,5%
22.	Стопа инфлације – Холандија НОВ	-	0,7%	1,2%

САД

Током протекле седмице републиканци и демократе још увијек нису успјели постићи споразум о фискалној подршци. Преговори о плану помоћи за превазилажење пандемије у вриједности од 908 милијарди USD су успорени, док преговарачи још увијек раде на рјешавању кључних детаља државне и локалне помоћи, као и заштите за компаније. Дебате се воде и о усвајању фискалне подршке у вриједности преко 1,4 билиона USD за финансирање Владе у 2021. години, а гдје ће бити укључен и пакет за превазилажење негативних ефеката пандемије.

Новоизабрани предсједник САД Biden је поставио циљ од 100 милиона вакцинација грађана у првих 100 дана његовог мандата, те је додао да упркос томе што првих неколико мјесеци његовог рада неће прекинути епидемију, могло би промијенити ток. Biden је поновио да ће замолити Американце да „носе маске 100 дана“.

Представнички дом САД је током протекле седмице гласао о закону о једноседмичном финансирању са циљем да се законодавцима пружи више времена да постигну договор о олакшицама везаним за превазилажење пандемије Ковид19 као и свеобухватном Закону о потрошњи. Овом мјером се настоји превенирати да постојећи фондови федералних програма истекну у петак у поноћ, те су тако ове мјере продужене до 18. децембра. Након гласања у Дому,

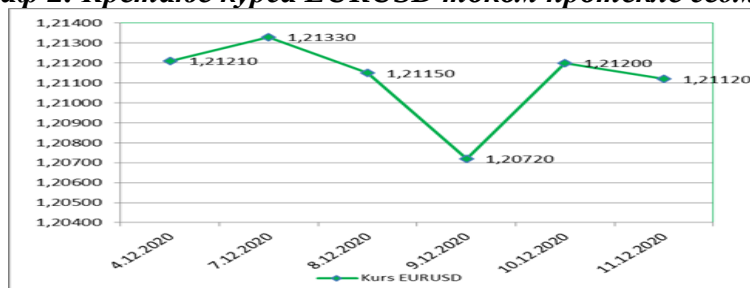
гдје већину имају демократе, очекује се да ће Сенат, у којем већину имају републиканци, прихватити овај закон и даље га прослиједити предсједнику Тумпу на потписивање чиме ће исти добити форму закона. Овај потез ће Конгресу дати седам дана више да донесе ширу мјеру потрошње која износи 1,4 билиона USD, за коју лидери Конгреса очекују да ће придружити и дуго очекивани пакет подршке за Ковид19, уколико се постигне споразум на оба фронта. Агенција за додјелу кредитног рејтинга Moody's Investors Service је објавила у недјељу да одобрење Фајзерове Ковид19 вакцине представља позитивну вијест за рејтинг због профита и новчаног тока који настаје по основу продаја вакцина.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	NFIB оптимизам малог бизниса НОВ	102,5	101,4	104,0
2.	МБА бр. апликација за хипотекарне кредите 4. децембар	-	-1,2%	-0,6%
3.	Иницијални захтјеви незапослени. за помоћ 5. децембар	725.000	853.000	716.000
4.	Конт. захтјеви незапослених за помоћ 28. новембар	5.210.000	5.757.000	5.527.000
5.	Индекс цијена на мало (Г/Г) НОВ	1,1%	1,2%	1,2%
6.	Повјерење потрошача, Bloomberg 6. децембар	-	49,0	49,3
7.	Повјерење потрошача Ун. Мичиген Р ДЕЦ	76,0	81,4	76,9

USD је апрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио пад са нивоа од 1,2121 на ниво од 1,2112.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Преговори са ЕУ о трговинском споразуму након Брежита су настављени и током прошле седмице, иако је постало јасно да постоји могућност да се не постигне споразум до краја године. Дипломата из ЕУ је изјавио да су преговори ушли у завршну фазу, али да вријеме врло брзо истиче, те додао да Велика Британија може да бира између позитивног исхода или непостизања споразума. Представник ЕУ Barnier је истакао да не може гарантовати да ће споразум бити постигнут, јер је Брисел видио сриједу као коначан рок за потписивање споразума. Из Европске комисије не искључују могућност да се преговори о Брежиту наставе и након што се транзицијски период оконча. Премијер Johnson је истакао да Велика Британија може напустити пост-Брежит трговинске преговоре, одмах наредни дан након што је договорио састанак са Европском комисијом, а што је последњи покушај да се спријечи хаотичан завршетак ове године. Крајем седмице су се премијер Велике Британије Johnson и предсједница Европске комисије von der Leyen договорили да предузму додатне кораке у потрази за договором, будући да су обје стране извјестиле о напретку у преговорима. Рок за завршетак преговора није одређен, а британски званичници су признали да би преговори могли да се одуже до Божића. У међувремену, британске пословне групе су затражиле да влада продужи вријеме које им је потребно за припрему за одлазак нације из ЕУ након што су се лидери обје стране сложили да наставе разговоре.

Прошле седмице, ВоЕ је подузела кораке да задржи кредитирање банака до 2021. године, док се Британија бори са пандемијом и великом промјеном у трговинским односима с Европском унијом. Из ВоЕ је објављено да ће контрациклични резервни капитал - додатни новац који банке морају одвојити у економским dobrim временима - бити на нули бар до последњег квартала 2021. године, уз појашњење да неће бити потребно да банке проводе било какве будуће промјене до краја 2022.

године и требало би да искористе ову флексибилност да подрже кредитирање остатка економије. Из ВоЕ је истакнуто да би „резање подршке привреди како би се избјегла употреба капиталних резерви било скупо за ширу економију, а тиме и за саме банке“.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	БДП (М/М) ОКТ	0,0%	0,4%	1,1%
2.	Индустријска производња (Г/Г) ОКТ	-6,4%	-5,5%	-6,3%
3.	Прерађивачки сектор (Г/Г) ОКТ	-8,4%	-7,1%	-7,9%
4.	Грађевински сектор (Г/Г) ОКТ	-7,4%	-7,5%	-10,0%
5.	Индекс услужног сектора (М/М) ОКТ	0,3%	0,2%	1,0%
6.	Трговински биланс (у млрд GBP) ОКТ	-9.550	-11.999	-9.348

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR, као и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио раст са нивоа од 0,90224 на ниво од 0,91576, док је курс GBPUSD смањен са нивоа од 1,3441 на ниво од 1,3224.

ЈАПАН

Јапан ће вјероватно емитовати преко 1 билион USD нових обвезница у овој фискалној години са циљем финансирања огромног пакета стимулативне подршке, с обзиром на то да криза изазвана Ковид19 нагриза пореске приходе и додатно оптерећује ионако разорене финансије. Премијер Suga је најавио трећи пакет стимулативне подршке како би се убрзао опоравак, те је комбиновао стимулансе намијењене пандемији у вриједности од 3 билиона USD, што представља 2/3 величине јапанског БДП-а. Почетком седмице Suga је изјавио да ће стимулативни пакет имати укупну вриједност од 73,6 билиона JPY (око 708 милијарди USD), те да ће фискалне мјере, укључујући кредите, инвестиције и потрошњу, износити око 40 билиона JPY. Очекује се да ће економске мјере укључивати кораке који за циљ имају превенцију ширења коронавируса и друге кораке фокусиране на преусмјеравање ка изградњи постпандемијске економије.

Из Министарства финансија Јапана је саопштено да је одобрено 385,6 милијарди JPY у ванредним буџетским резервама као подршка кампањи путовања у земљи. Већина потрошње искористила би се за надокнађивање буџетског мањка за кампању Go To Travel. Влада ће флексибилно одговорити на ситуацију везано за пандемију под основном претпоставком да ће кампања бити продужена до краја јуна 2021. године, а биће подвргнута периодичним ревизијама.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Коинцидирајући индекс (прелим.) ОКТ	85,8	89,7	84,8
2.	Водећи индекс (прелим.) ОКТ	93,3	93,8	93,3
3.	БДП (квартално) финал. III квартал	5,0%	5,3%	-8,3%
4.	Кредитирање банака (Г/Г) НОВ	-	6,3%	6,1%
5.	Трговински биланс (у милијардама JPY) ОКТ	1.082,8	971,1	918,4
6.	Биланс текућег рачуна (у милијардама JPY) ОКТ	2.120,4	2.144,7	1.660,2
7.	Поруцбине основних машина (Г/Г) ОКТ	-11,2%	2,8%	-11,5%
8.	Поруцбине машинских алата (Г/Г) прелим. НОВ	-	8,0%	-6,0%
9.	Монетарни агрегат М2 (Г/Г) НОВ	8,9%	9,1%	9,0%
10.	Монетарни агрегат М3 (Г/Г) НОВ	7,4%	7,6%	7,5%
11.	Произвођачке цијене (Г/Г) НОВ	-2,2%	-2,2%	-2,1%

JPY је током протекле седмице благо апрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио пад са нивоа од 126,32 на ниво од 126,04. JPY је благо апрецирао и у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио пад са нивоа од 104,17 на ниво од 104,04.

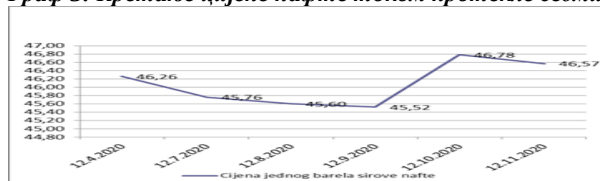
НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у пonedјелјак цијена једног барела сирове нафте је износила 46,26 USD (38,17 EUR).

Почетком седмице цијена нафте је смањена под утицајем обновљених средњорочних ризика у сегменту тражње за овим енергентом, упркос оптимизму који се појавио након информација о примјени вакцине против Ковид19. Нафта се и даље налази близу највећег нивоа у посљедњих девет мјесеци, што је резултат значајнијег раста цијене овог енергента у прошлом мјесецу након што су објављене позитивне вијести о проналаску вакцине, а што је појачало оптимизам. Званичници Ирана су објавили да ова држава планира појачати извоз нафте с обзиром на то да очекује да ће неке санкције бити ублажене под утицајем доласка Bidena на чело САД, а што је појачало одређене ризике у дијелу понуде овог енергента. До средине седмице цијена нафте је наставила падајући тренд, али споријим темпом. Ово смањење је резултат поштрвања затварања економије у Калифорнији, због раста броја заражених, али и чињенице да се број заражених повећао широм САД и Европе. Такође, након што су објављене вијести да су залихе нафте у САД неочекивано повећане под утицајем снажног раста увоза овог енергента, цијена нафте је наставила благи пад. У четвртак је цијена нафте забиљежила раст након што је више земаља одобрило примјену вакцине против Ковид19, а што је појачало тражњу и очекивања тражње за нафтом упркос објављеним подацима о расту залиха нафте у САД. У петак је цијена овог енергента благо коригована наниже.

На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 46,57 USD (38,45 EUR). Посматрано на седмичном нивоу цијена нафте је повећана за 0,67%, што представља шести узастопни седмични раст цијене овог енергента.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:

Служба Front Office

Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у пonedјелјак цијена једне fine унце злата је износила

1.838,86 USD (1.517,09 EUR).

Почетком седмице цијена злата је биљежила раст, те се нашла близу највећег нивоа у посљедње двије седмице, под утицајем очекивања исхода преговора о фискалним стимулансима у САД, као и због слабљења америчког долара. Повећан број смртних случајева у САД, више од 2.200 на дневном нивоу, те број заражених на дневном нивоу који је већи од 200.000, што се приближава сценарију из априла, утицали су на појачану неизвјесност, а што је довело и до раста цијене злата. Тако је у уторак цијена једне fine унце злата забиљежила прошлоседмични максимум. Након тога, средином седмице цијена овог племенитог метала је смањена под утицајем оптимизма везано за развој вакцине против Ковид19, што је потакнуло тражњу за ризичнијом имовином. Из рејтинг агенције Fitch је за Reuters саопштено да је побољшање изгледа за напредне економије мало вјероватно у 2021. години упркос развоју вакцине против Ковид19, те су додали да земље Латинске Америке и Блиског истока, као и Африке показују највећи степен рањивости за негативне акције у наредним годинама. На цијену злата утицај су имале и вијести да законодавци који раде на усаглашавању плана за превазилажење пандемије још увијек нису ријешили несугласице око заштите обавеза компанија и државне помоћи, као и локалних влада, иако су Pelosi и Mnuchin изразили оптимизам да ће споразум ускоро бити постигнут. У петак је забиљежена блага корекција цијене злата навише.

На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.839,85 USD (1.519,03 EUR). На седмичном нивоу цијена злата је повећана за 0,05%.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

